annonse
annonse
annonse

Kringkastingssjefen om NRK Satiriks-bråket: – Kan hende det skjer igjen

Kringkastingssjef Thor Gjermund Eriksen reagerer på krav om at politikere må komme på banen i sommerens store satiredebatt.

FOTO: Caroline Enge

Kringkastingssjefen er innom kontoret på Marienlyst i ferien, men understreker at han ville vært det uavhengig av denne saken.

Caroline Enge

2. aug. 2019 21:36 3. aug. 2019 08:41

annonse

– Det er viktig å si unnskyld når man har gått over en grense. Men satire kan svi av og til.

Thor Gjermund Eriksen uttaler seg for første gang om kritikken som har haglet mot NRK denne sommeren.

Det startet med en sketsj fra NRK Satiriks sammen med animatørene i *Norske Grønnsaker*. De la ut en videosnutt der en Scrabble-spiller legger ordet «jødesvin» for å vinne over en masete og svært karikert jødisk mann.

NRK forsvarte bruken av ordet i ti dager før de snudde. Forrige uke ble videoen beklaget og avpublisert. Både sketsjen og NRKs håndtering av saken har fått kraftig kritikk.

Derfor tok det ti dager før NRK beklaget Satiriks-video

Var involvert i diskusjonene

Men kringkastingssjefen har vært på ferie. Underholdningsredaktør Charlo Halvorsen fikk jobben med å argumentere for innholdet i sketsjen før den til slutt ble beklaget.

– Jeg vil gjenta den unnskyldningen. Dette ble feil. Ordet «jødesvin» er antisemittisk og har en tung og grusom historisk betydning.

Vidar Ruud / NTB scanpix

NRKs underholdningsredaktør Charlo Halvorsen (t.v.) forsvarte sketsjen den første uken etter at den ble publisert. Senere gikk NRK ut og beklaget.

Selv om Eriksen ikke har uttalt seg om saken før nå, var han involvert i prosessen.

annonse

– Jeg og Charlo diskuterte det mange ganger. Jeg er helt enig i hans vurderinger hele veien, sier Eriksen.

– Hvorfor tok det så lang tid før dere snudde?

– Vi vil alltid ønske å forsvare ytringsrommet for satire. Det er en del av vårt oppdrag å tørre å utfordre tabuer og ta tak i ting som kan gjøre vondt. Av og til går man over grensen, det kan hende det skjer igjen. Samtidig har vi et ansvar for å reflektere og lytte til folk, og her har det kommet mange kloke meninger det var grunn til å lytte til.

P1 beklaget sangtekst

Det er ikke hverdagskost at NRK beklager og trekker tilbake innhold. Men denne uken tok det ikke lang tid fra noen klaget på teksten i Kjartan Lauritzens låt «Fredag», til NRK P1 beklaget til lytterne som var blitt støtt av teksten i sangen. Lauritzen selv kaller det sensur.

– Kan du forstå at NRK kan oppfattes som litt inkonsekvente, når man forsvarer bruken av ordet «jødesvin» i over en uke, men beklager en sangtekst i løpet av en ettermiddag?

– Det blir litt søkt å trekke linjene fra satiresaken til en sang som spilles i morgensendingen. Dette er ulike sjangere, og vurderingen gjøres av ulike redaktører. Det er selvsagt hverken ønskelig eller praktisk mulig at jeg skal følge med på alt som publiseres, men jeg har det øverste redaksjonelle ansvaret, sier Eriksen.

Han sier det knapt går en dag uten at noen ber kringkastingssjefen om å gripe inn i NRKs innhold.

– Noen spør meg – men har du ikke sett dette før det ble sendt? Nei, virkelig ikke! Det vil føre til utvisking av ansvaret og en mindre modig organisasjon. Vi skal fortsette å være kontroversielle, og redaksjonene må kunne ta egne beslutninger, sier han.

Caroline Enge

Eriksen mener NRK må fortsette å være kontroversielle.

– Reagerer på krav om å få ministeren på banen

Selv om Scrabble-sketsjen er beklaget og fjernet, er ikke debatten helt over.

Onsdag skrev tidligere fange i Sachsenhausen, Bernt H. Lund, tidligere forsvarssjef Harald Sunde og skribent Asbjørn Svarstad et innlegg i Dagbladet der de ber kulturminister Trine Skei Grande om å «si høyt og tydelig fra om hvor skapet skal stå».

– Jeg reagerer på at noen mener politikerne skal gripe inn og styre NRK, sier Eriksen.

Kringkastingssjefen håper sommerens debatt kan føre til mer refleksjon rundt satire.

– Jeg blir litt overrasket over at så mange mener de vet akkurat hvor grensen for satire går. Det vil jeg ikke være med på.

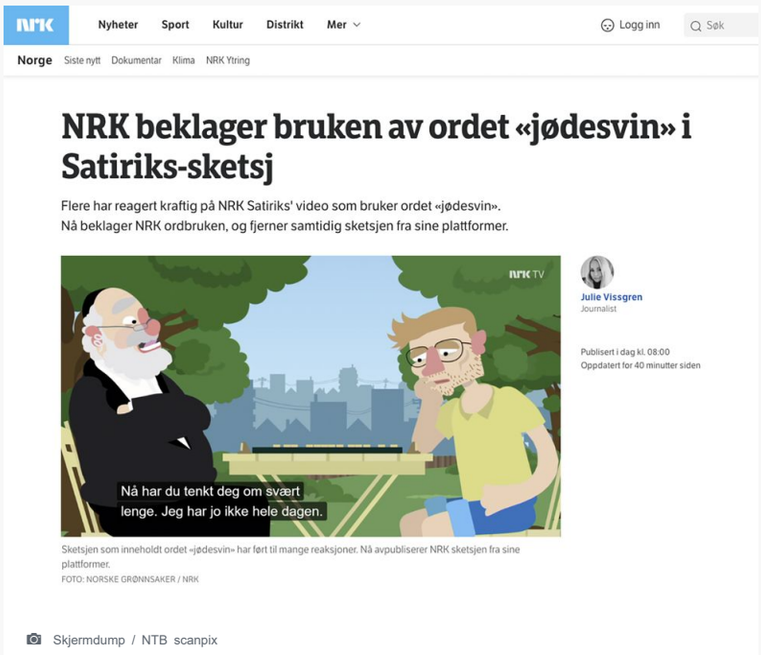

Skjermdump / NTB scanpix

Da NRK trakk sketsjen hadde det kommet mer enn 400 klager til Kringkastingsrådet.

Flere klager mot Satiriks

NRKs satire har skapt flere klagestormer dette året, som da komiker Thomas Teige utga seg for å være utviklingsminister Dag Inge Ulstein. Og i sommer bestemte også NRK P3 seg for å «sjekke hvor lett det er å få oppmerksomhet i lokalmediene i fellesferien». De lurte Drammens Tidende til å omtale to av stuntene.

Bergens Tidendes kommentator, Morten Myksvoll, mener flere av NRKs stunt for å lure seriøse medier bare saboterer. Han er enig med Drammens Tidendes redaktør, som kaller det «prinsipielt forkastelig» å bruke lisenspenger på «å skape falske nyheter».

P3-redaktør Camilla Bjørn svarte at det er en lang humortradisjon å lure folk, og at dette ikke handler om falske nyheter. Hun beklaget ikke hendelsen.

Trenger ikke retningslinjer

Kringkastingssjefen vil ikke innføre nye retningslinjer for satireredaksjonen.

– Vi har presseetikken, vi har et oppdrag. Vi har ikke behov for andre retningslinjer. Kreativiteten skal være fri, og NRK Satiriks skal fortsatt pushe grenser.

– Tror du slike debatter likevel kan føre til at noen tenker seg om en gang ekstra?

– Selvsagt, men jeg er nesten like bekymret for at vi skal være for lite kontroversielle som at vi skal tråkke over grensen. Det er ikke ønskelig at vi må gå ut og si unnskyld. Men jeg kan ikke love at vi ikke må gjøre det igjen.

– Kan man bruke en vits med ordet «jødesvin» i igjen?

– Jeg tror nok det ordet ikke bør brukes i det hele tatt. Det har vel denne saken avklart, sier Eriksen.

Her finner du flere saker om medier:

Tirsdag åpnet hovedforhandlingene i rettssaken mot den prisbelønte journalisten Maria Ressa

Derfor tok det NRK ti dager å beklage «Scrabble-sketsj»

Levin trekker ikke PFU-klage

Legger ned podkasten «Krisemøte»

NRK-video med jødespøk vekker sterke reaksjoner i sosiale medier

Twitter skjerper reglene mot netthat

Se flere artikler

annonse

LES OGSÅ

Gjerningsmannen og hans søster kom sammen til åstedet

IS-kvinner samler inn penger til «bryllupsreise til Wien». Målet er å unngå straffeforfølgelse i Europa.

Johaug overlegen i friidretts-NM – løp et av historiens raskeste løp

Han kjørte ti timer før skytingen startet, og ville unngå å drepe «amerikanere». Dette vet vi om El Paso-skytteren.

93-åringen ventet i syv måneder på trygghetsalarm. Først da hun skrev til avisen, skjedde det noe.

Britens prestasjoner fikk de norske landslagstrenerne til å sperre opp øynene

SJEFREDAKTØR/ADM. DIREKTØR Espen Egil Hansen
POLITISK REDAKTØR Trine Eilertsen
NYHETSREDAKTØR Tone Tveøy Strøm-Gundersen
FEATUREREDAKTØR Lillian Vambheim
UTVIKLINGSREDAKTØR Eirik Hammersmark Winsnes

Tipstelefon 02286
Send Nyhetstips på epost
Tips via secure drop
Debattinnlegg på epost

Kundeservice
Annonsere i Aftenposten
| Personvern og Cookies |

Aftenposten sentralbord tlf. 22 86 30 00.
Adresse, Akersgata 55, 0180 Oslo.

Alt innhold er opphavsrettslig beskyttet. © Aftenposten. ACAP-beskyttet. Aftenposten arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Aftenposten har ikke ansvar for innhold på eksterne nettsider som det lenkes til.